



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА

ID 1456

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	071 Облік і оподаткування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Діджитал-облік та консалтинг (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Кундеус Олександр Михайлович, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри, [профіль на порталі "Науковці TNTU"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Формування знань з організації та методики створення облікової політики підприємства за її складовими
Формат курсу	Змішаний - курс, що передбачає проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння викладеного матеріалу та виконання курсової роботи, має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	ІНТ: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Програмні результати навчання з ОП	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. ПР26. Вміти реалізовувати знання сучасних технологій інтелектуального аналізу в процесі інформаційного забезпечення системи управління суб'єктів ринку.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 16 год.; практичні заняття — 32 год.; самостійна робота — 72 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 6 год.; практичні заняття — 4 год.; самостійна робота — 110 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 4; семестр — 8; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: оцінювання рівня підготовки та виконання завдань на практичних заняттях, модульний контроль Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	"Основи обліку та оподаткування", "Правове регулювання господарської діяльності", "Бухгалтерський облік (загальна теорія)".

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Лекція 1.Т ема 1. Сутність облікової політики підприємства.		
Сутність, призначення облікової політики та її рівні. Складові облікової політики. Облікова політика як система управління обліком.	2	0,5
Лекція 2-3. Тема 2. Механізм реалізації облікової політики підприємства.		
Етапи формування облікової політики. Принципи та методи формування облікової політики. Фактори, що впливають на формування облікової політики.	2	0,5
Лекція 4-5. Тема 3. Документальне оформлення облікової політики.		
Передумови формування та структура розпорядчого документу про облікову політику підприємства. Передумови формування Наказу про облікову політику. Структура Наказу про облікову політику та формування його основних положень.	2	0,5
Лекція 6-7. Тема 4. Політика щодо організації бухгалтерського обліку.		
Встановлення порядку організації обліку, критеріїв суттєвості та технології обліку. Встановлення порядку організації обліку. Встановлення критеріїв суттєвості. Встановлення технології обліку.	2	0,5
Лекція 8-9. Тема 5. Розробка облікової політики стосовно активів.		
Особливості встановлення облікової політики щодо оборотних та необоротних активів. Принципи встановлення методології обліку. Встановлення облікової політики для необоротних активів. Встановлення облікової політики для оборотних активів.	2	1
Лекція 10-11. Тема 6. Розробка облікової політики стосовно доходів, витрат та зобов'язань.		
Особливості облікової політики щодо зобов'язань та фінансових результатів. Встановлення облікової політики щодо доходів. Встановлення облікової політики щодо витрат. Встановлення облікової політики щодо зобов'язань. Встановлення облікової політики щодо інших операцій.	2	1
Лекція 12-13. Тема 7. Облікова політика та фінансова звітність підприємства.		
Взаємозв'язок облікової політики та звітності, розкриття облікової політики. Взаємозв'язок облікової політики з формами фінансової звітності. Розкриття облікової політики у Примітках до фінансової звітності	2	1
Лекція 14. Тема 8. Зміни в обліковій політиці та порядок їх відображення в обліку і звітності.		

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 16.07.1999 р. № 996-XIV(з наступними змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (з наступними змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (з наступними змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 URL: <http://www.liga.net>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 „Оренда”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 „Дохід”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14.12.1999 р. № 860/4153, із змінами та доповненнями URL: <http://www.liga.net>.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19.01.2000 р. № 27/4248, із змінами та доповненнями URL: <http://www.liga.net>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 „Об’єднання підприємств”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 „Вплив змін валютних курсів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 „Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 „Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137 URL: <http://www.liga.net>.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.03.2000 р. № 92, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246, із змінами та доповненнями URL: <http://buhgalter911.com>

Допоміжна

1. Білоус О., Кундеус О. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2023. № 4 (83). С. 56-61. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.056.
2. Божко С., Артюх О. Методичні аспекти формування облікової політики України та Європи: порівняльний аспект. International Science Journal of Management, Economics & Finance. 2023. No 2(4). С. 27–37.# 34.
3. Грабчук І.Л., Ляхович Г.І., Вакун О.В. Формування облікової політики підприємства в умовах цифровізації. Ефективна економіка. 2021. № 8. DOI: <https://doi.org/https://10.32702/2307-2105-2021.8.87>
4. Гринь В. П. Стратегічна облікова політика підприємства: сутність та напрями реалізації // Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Вип. 6. С. 101-107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_6_17.
5. Замлинський В. А., Волошина О. В., Степаненко С. В. Облікова політика і економічна безпека в системі управління підприємством // Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9, № 1. С. 56-61.
6. Зоріна О., Петраковська О., Юрченко А. Облікова політика - елемент системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві // Формування ринкових відносин в Україні. 2021. №10. С. 91-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2021_10_15.
7. Карпачова О. В. Облікова політика за МСФЗ як інформаційне забезпечення аудитора // Вісник Університету банківської справи. 2020. № 2. С. 69–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2020_2_11.
8. Кулик В.А. Облікова політика суб’єкта державного сектору відповідно до вимог міжнародних стандартів // Тези 76-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету (Полтава, 14 травня – 23 травня 2024 р.). Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2024. Т. 2. С. 382-383.
9. Кундеус О., Зарудна Н., Трухоневець Б. Історична та економічна сутність зобов’язань для цілей обліку та оподаткування // Галицький економічний вісник. No 6 (85) 2023 https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu Galician economic journal.

10. Кушнір Л.А., Коркушко О.Н., Кушнір В.О. Вплив облікової політики на організацію обліку господарюючого суб'єкта. // Приазовський економічний вісник. 2020. Випуск 3 (20). С. 246–251.
11. Мужевич Н. В., Мельничук І. В. Облікова політика щодо джерел оновлення основних засобів // Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку в умовах глобалізації : монографія / за наук. ред. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль : Університетська думка, 2020. С. 86-94.
12. Муравський В., Кундеус О., Грицишин А., Луців Р. “Облік у смартмісті з комбінованим використанням технології Інтернет речей та геоінформаційних систем”. // Вісник Економіки, no. 2, July 2023, pp. 41-57, URL: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.02.041>.
13. Олехова О., Шекера В. Облікова політика в умовах воєнного стану. KPMG. 2022. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/media/press-releases/2022/12/oblikova-polityka-v-umovakh-voennohostanu.html>.
14. Оляднічук Н.В. Організація облікової політики у підприємстві. Сталий розвиток економіки. 2024. № 1 (48). С. 244–248. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-3416>.
15. Осіпчук Д. С. Державна допомога та облікова політика за МСФЗ // Економіка. Фінанси. Право. 2022. № 1. С. 15-22.
16. Пантелеев В.П. Інноваційна природа облікової політики підприємства в умовах постіндустріальної економіки. Accounting and Finance. 2020. № 2. Р. 39-49. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-2\(88\)-39-49](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-2(88)-39-49).
17. Позняковська Н. Облікова політика та урегулювання діяльності організацій громадянського суспільства // Науковий журнал «Економіка і регіон». Полтава: ПНТУ, 2024. Т. (1 (92)). С. 237-243. URL: [doi:https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1\(92\).3335](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.1(92).3335).
18. Пугаченко О., Зарудна Н., Кундеус О. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. // Економіка та суспільство, 2023. №47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57>.
19. Пугаченко О., Зарудна Н., Кундеус О. Облік праці та її оплати у закладах дошкільної освіти // Економіка та суспільство, 2024. №59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-39>
20. Пчелинська Г. В. Облікова політика щодо активів, зобов'язань в управлінні витратами підприємства // Бізнес-навігатор. 2020. Вип. 2. С. 120-124. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2020_2_24.
21. Тибирица Ю.Б., Кулик В.А. Облікова політика підприємства: методичні аспекти обліку витрат /// Майбутнє – аудит : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Кривий Ріг, 15 січ. 2024 р. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2024. С. 380-382.
22. Югас Е.Ф., Лалакулич М.Ю., Рibaкова Л.П. Облікова політика підприємства в умовах війни // Бізнес Інформ. 2023. № 5. С. 147-152.
23. Zhuk V., Bezdushna Yu., Popko Ye. Depreciation of Enterprise Assets in Wartime. Oblik i finansi. 2022. № 1(95). Р. 5-12. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-1\(95\)-5-12](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-1(95)-5-12).

Інформаційні ресурси

1. ЕНК (ID 1456) <http://dl.tntu.edu.ua/index.php>
2. <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. <http://www.liga.net>
4. <http://buhgalter911.com>

Політики курсу

Політика контролю

Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; залік.

Політика щодо консультування

Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ОА. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.

Політика щодо перескладання

Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання заліку відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.

Політика щодо академічної доброчесності

При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		20	20		25	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Практичне заняття №1	2	Тема 5	Практичне заняття №9	2		
Тема 2	Практичне заняття №2	2	Тема 6	Практичне заняття №10	2		
Тема 3	Практичне заняття №3	2	Тема 7	Практичне заняття №11	2		
Тема 4	Практичне заняття №4	2	Тема 8	Практичне заняття №12	2		
	Практичне заняття №5	3		Практичне заняття №13	3		
	Практичне заняття №6	3		Практичне заняття №14	3		
	Практичне заняття №7	3		Практичне заняття №15	3		
	Практичне заняття №8	3		Практичне заняття №16	3		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність

Шкала ECTS

Оцінка за національною шкалою

90-100

A

Відмінно

82-89

B

Добре

75-81

C

Добре

67-74

D

Задовільно

60-66

E

Задовільно

35-59

FX

Незадовільно з можливістю повторного складання

1-34

F

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «30» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ОА

Тетяна КОРОЛЮК